

STANISLAV STRATIEV

- S-a născut în 1941 la Sofia.
- Urmează, tot în capitala bulgară, cursurile Facultății de filologie.
- Lucrează apoi ca jurnalist la revista satirică *STIRSEL*.
- Adunînd schițe publicate în această revistă debutează cu volumele *Singuraticile mori de vînt și Rața sălbatică prin arbori*.
- Mai publică apoi volumele *Calul Troian și Corabia cîntătoare*.
- Intră în viața teatrală cu piesele *Baia romană* care a avut premiera românească la Teatrul Național din Craiova și *Sacoul de velur* în premieră pe țară la Teatrul Giulești din București sub titlul *Haina cu două fețe*.
- La Teatrul „Victor Ion Popa” *Sacoul de velur* se joacă sub titlul *Sacoul*.

ÎNSEMNĂRI

Sacoul și Baia romană înscriu pe autorul lor — Stanislav Stratiev — într-o prestigioasă galerie de scriitori ce s-au ocupat cu stigmatizarea birocrăției excesive, a prostiei dusă pînă la absurd și atitudine agresivă, a tuturor ce — implicit sau explicit — au acționat în răspunsul fluxului general al societății orientat spre progres, civilizație, eficiență și considerarea valorilor reale. Desigur antecedentele acestei orientări și atitudinii ale literaturii pot fi găsite, în extenso, încă de la Plaut și Terențiu, Goldoni, Molière, Gogol, Caragiale etc. — pentru a nu da decît cîteva exemple extrem de cunoscute. Este o constantă străveche a spiritului uman de a se împotrivi și prin artă unor asemenea elemente trenante ale propășirii. Credem însă că se poate afirma că, pe terenul fertil oferit de patrimoniul universal, în țările socialiste această atitudine se concretizează într-o literatură cu un spor de specificitate și originalitate. Scriitori

de mare talent au dat pe această linie opere memorabile : Iif și Petrov cu romanele *Vișelul de aur* și *Douăsprezece scaune*, Valentin Kataev cu piesa *Roata în patru colțuri*, Mihail Bulgakov cu *Maestrul și Margareta*, unele piese de teatru ale lui Vampilov și recent jucata *Spumă* a lui Serghei Mihalkov sînt cîteva repere (într-o enumerare cu totul incompletă) ale acestei orientări în literatura din U.R.S.S. La noi putem cita pe Aurel Baranga, Teodor Mazilu, Ion Băieșu — scriitori care au multe puncte comune în atitudinea lor cu Stratiev mai ales. *Sacoul* vine să illustreze existența acestui filon literar și în Bulgaria vecină.

Operele scriitorilor amintiți se înscriu în general în aria comediei, a satirei mușcătoare ; însă, mai ales cei recentți, iau în considerație și unele experiențe fundamentale ale artei moderne. Astfel asistăm la spectaculoase alunecări (voite !) într-un stil suprarealist (Bulgakov, Mihalkov, Mazilu și Stratiev). De asemeni elemente de absurd la unii scriitori sînt prezente într-o măsură mai mare decît o cere tema (care stigmatizînd prostia nu poate să nu aducă la lumină absurdul — corolarul acestui defect uman !).

Este interesant și semnificativ că în *Sacoul*, pe măsură ce acțiunea înaintează, nu mai avem prea multe motive de rîs... Absurdul comportamentului birocratic devine periculos, agresiv. Totul ia aspectul unui coșmar grotesc (de aici inflexiunea suprarealistă) aproape înfricoșător. Faptul că Stratiev nu s-a cantonat a face din lupta cu birocrăția și opuzitatea umană doar o povestioară hazlie denotă că acordă acestei probleme importanță și implicații majore. Este și firesc să fie așa, căci în acțiunea unor asemenea elemente se întrezărește germenul amenințării demnității umane, al unei optici de viață rigide, neștiințifice, neumanitare.

Una din coordonatele umanismului socialist este și aceea de a înlătura clișeele, dogmele, ticurile sociale și de acțiune, opticile rigide și restrictive în favoarea unei înțelegeri profunde, nuanțate a tuturor problemelor — înțelegere din care trebuie să aibă de cîștigat personalitatea umană concepută ca parte componentă activă a societății în și prin personalitatea ei.

Faptul că asemenea elemente mai există în societate legitimează apariția unor asemenea opere, iar autorii lor — văzuți de unii (cei vizați !) ca *incomozi* — se constituie într-un soi de factori de asanare etică și morală a societății. Această activitate de igienă a socialului merită aplauzele noastre, fie măcar ca o compensație la grotesurile și ridicolele grimase pe care i le adresează cei ce se simt „cu musca pe căciulă“ !

Vladimir BRĂNDUȘ

ÎN FAȚA UNUI TEXT CARE IMPLICĂ...

Am ris de foarte puține ori lecturind piesa dramaturgului bulgar Stanislav Stratiev.

În dialogul meu interior îl felicitam pe autor pentru virulența satirei din care și-a plămădit personajele, limbajul și relațiile acestora.

Nu m-am amuzat deoarece simțeam că întilnesc o lume nu născocită sau imaginată abil de către dramaturg...

Am întilnit-o și o mai întilnim și o putem lesne recunoaște, lumea descrisă de Stanislav Stratiev, atât eu cât și dumneavoastră oamenii zilelor de astăzi, care în efortul desăvîrșirii socialismului pe multiplele lui planuri, mai avem de înlăturat atâtea sechele fie moștenite, fie născute în chiar demersul acestui nobil țel.

Iată de ce trecînd la montarea textului m-am simțit implicată problematicii propuse, m-am simțit responsabilă în privința unei cât mai organice dispuneri de accente comico-satirice, cu profunde rezonanțe actuale, prin care să putem lansa semnale de atenție și chiar de alarmă celor care mai conferă, uneori, prezentului nostru dimensiuni nearmonioase.

MAGDA BORDEIANU

DISTRIBUȚIA

(în ordinea indicată de autor)

Ivan Antonov	GABRIEL CONSTANTINESCU
Funcționarul	ȘTEFAN TIVODARU
Evgheni	VIRGIL LEAHU
Joro	CONSTANTIN AVĂDANEI
Dermengieva	SMARANDA HERFORD
Omul din lift	CONSTANTIN PETRICAN
Soția lui	MARINA BANU
Fiul lui	RADU SEVERIN
Responsabil I	AUREL IONESCU
Responsabil II	FLORIN PREDUNĂ
Medicul	MIRELA IONESCU
Ivanov	GHEORGHE DOROFTEI
Frizerul	FLORIN PREDUNĂ
Țăranul I și II	MUREȘANU VASILE
Diko	VASILE MIHĂESCU

REGIA :

SCENOGRAFIA :

MAGDA BORDEIANU   MIRCEA ALEXI

REGIA TEHNICĂ :

SUFLEUR :

VASILE MIHĂESCU

SILVIA MOSCOVICI

ȘEF PRODUCȚIE :

ARISTIDE PETCU

Colaboratori tehnici :

Pictura : Doina Ionescu ; *Sonorizarea :* Cornel Strățulescu, Eugen Dimitriu ; *Lumini :* Constantin Grădeanu, Victor Munteanu ; *Coafura :* Sanda Spiratos ; *Croitoria :* Valeria Paul, Ion Cernea, Anghelache Frunză ; *Cismăria :* Constantin Brojban ; *Timplăria :* Constantin Ionescu, Petre Enache, Constantin Gheorghiu ; *Recuzita :* Filoftița Chirilă, Nicolae Tîrîlă ; *Tapiteria :* Constantin Hanu ; *Cabiniere :* Tina Stoica, Celina Cozma ; *Șef mașinist :* Vasile Corneanu ; *Mașiniști :* Constantin Duduc, Ion Doroftei, Ștefan Horoiță, Jori Ivas, Ion Margaș, Radu Severin, Gabriel Derebei ; *Lucrări metalice :* Constantin Mititelu, Ion Dimitriuş ; *Garderobiere :* Maria Corneanu, Elena Pascu ; *Plasatoare :* Elena Moraru, Maricica Dabija ; *Inspector sală :* Alecu Manolea.

SPECTACOLUL SE JOACĂ CU O SINGURĂ PAUZĂ

